

Hoe veilig is uw kantoor?

Onderzoek leert dat 75 procent van advocatenkantoren geen verplichte risico-inventarisatie en -evaluatie heeft. Wat kan er misgaan in een kantoor? 'Vaak worden de echte risico's niet gezien.'

Franc de Korte

Beeld: Dmitry de Bruin

Driekwart van de advocatenkantoren met personeel beschikt niet over een getoetste risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E), bleek recent uit onderzoek van Balieplus. Dat terwijl de RI&E sinds 1994 verplicht is vanuit de Arbowet voor werkgevers die voor meer dan veertig uur personeel in dienst hebben. Wie het document bij controle door de Arbeidsinspectie niet kan overleggen, kan een boete krijgen.

'Je gaat door zo'n inventarisatie ineens heel anders naar je kantoor kijken,' zegt Menno Vernooij van Joosten Advocaten. Hij was afgelopen zomer verantwoordelijk voor het in kaart brengen van alle veiligheids- en gezondheidsrisico's binnen het kantoor en de bijbehorende oplossingen. Daarbij passeren allerlei grote en kleine punten de revue, van stresspreventie tot de hoogte van de planken in de archiefkasten. 'Ik had bijvoorbeeld nooit stilgestaan bij de schadelijke uitstoot van de printers,' zegt Vernooij. Om over de vluchtroutes binnen het oude pand aan de Emmastraat in Amsterdam nog maar te zwijgen. Inmiddels is het allemaal opgenomen in de RI&E van het kantoor.

Balieplus-directeur Paul Paasschens staat niet te kijken van de onbekendheid van de verplichte RI&E. 'Dat 75

procent geen RI&E heeft, is vrij normaal in sectoren waar geen sociale partners als vakbonden en werkgeversorganisatie actief zijn,' weet Paasschens. 'Er wordt vaak gedacht dat het grootste gevaar op kantoor de nietmachine is,' vervolgt hij gekscherend. 'Vaak worden de echte risico's niet gezien.'

De kans dat je op kantoor gewond raakt door een nietmachine is relatief klein. Toch is de kantooromgeving niet zonder gevaar, weet arbodeskundige Josje Salentijn van Salentijn Consult. 'Glaswanden zijn prachtig, maar gevaarlijk. Het zal niet voor het eerst zijn dat er iemand tegenaan loopt. Dan komt zo'n mooie wand hard aan,' vertelt Salentijn die inmiddels de nodige kantoren heeft bijgestaan bij het opmaken en de toetsing van de verplichte RI&E.

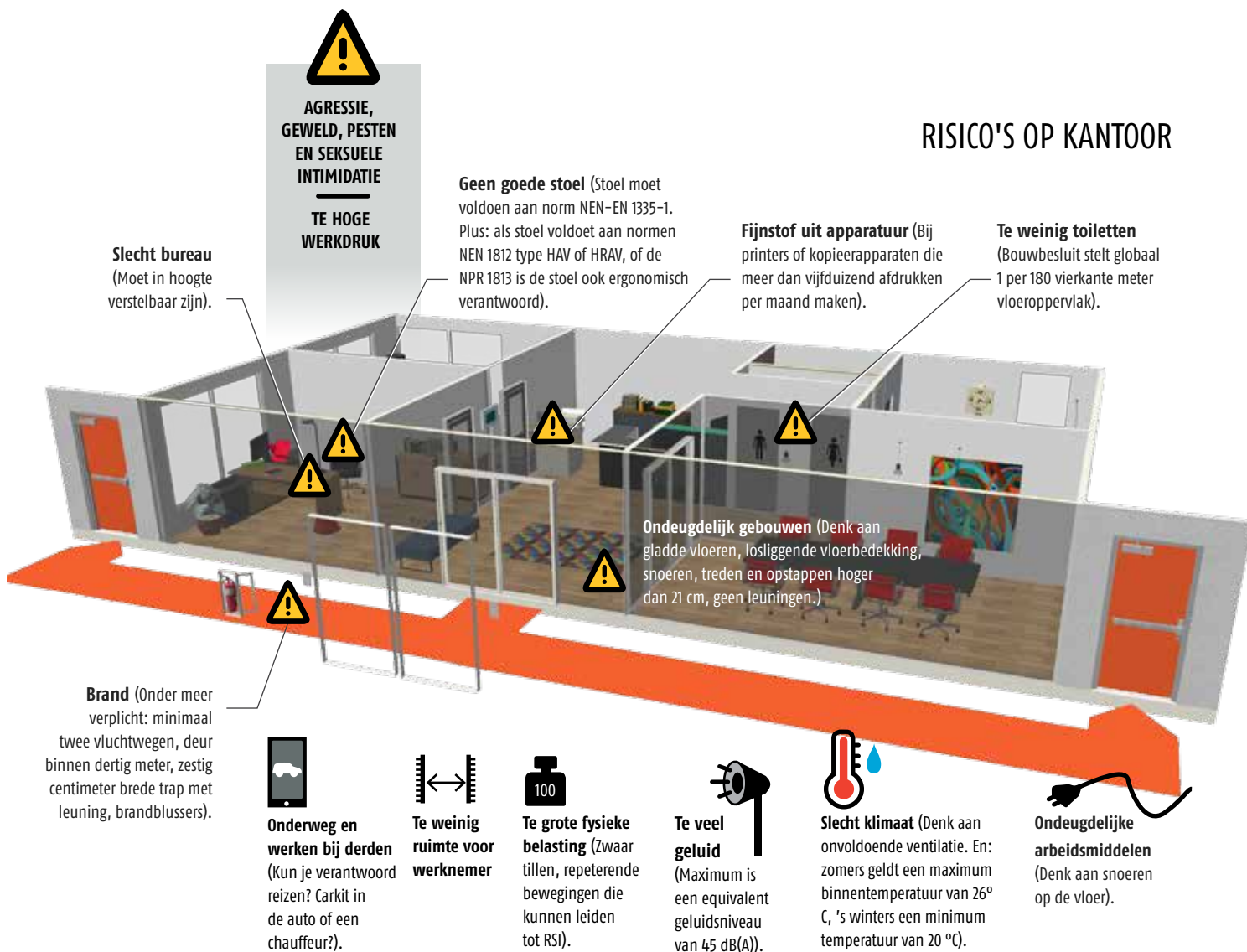
'Je ziet vaak dat het aantal vierkante meters dat beschikbaar is voor bijvoorbeeld ondersteunend personeel niet aan de eisen voldoet,' vertelt ze. 'Advocaten zitten vaak alleen op een kamer, terwijl het ondersteunend personeel opgestapeld zit in dezelfde ruimte als het kopieerapparaat.' Ze wijst er op dat voor bureauwerk met een flatscreen beeldscherm al zes vierkante meter per werkplek staat. Worden daar bijvoorbeeld ook besprekingen gehouden, dan neemt het aantal benodigde vierkante

meters in rap tempo toe. 'En dat grote kopieerapparaat moet in een aparte ruimte staan, liefst met afzuiging, want er komen nogal wat schadelijke dampen en fijnstof af.'

Toch liggen de grootste risico's binnen de advocatuur niet in een bureaula, maar op het gebied van de psychosociale arbeidsbelasting (PSA). Uit de Arbobalans van onderzoeksinstituut TNO en het ministerie van Sociale Zaken blijkt dat ruim tien procent van het verzuim op kantoor te wijten is aan werkdruk, stress en (seksuele) intimidatie. Inmiddels is het terugdringen van PSA een van de speerpunten van PvdA-minister Lodewijk Asscher van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

'Werkdruk staat ook boven aan het lijstje met risico's binnen de advocatuur,' vertelt Salentijn. Haar bewering wordt bevestigd door verzekeraar Movir. Uit cijfers blijkt dat psychische klachten al jaren de grootste veroorzaker van arbeidsongeschiktheid onder advocaten en hun personeel zijn. Volgens haar zit er een behoorlijke kloof tussen wat werkgevers van hun personeel verwachten en wat verantwoord is. Ook het aantal kantoren dat is aangesloten bij een arbodienst valt tegen. Terwijl een bedrijfsarts juist kan helpen om (langdurig) verzuim terug te dringen.

RISICO'S OP KANTOOR

‘Wat dat betreft mag er binnen de advocatuur nog heel veel gebeuren op het gebied van goed werkgeverschap,’ concludeert Salentijn. Volgens haar is het opstellen van een RI&E een goede start om de risico’s in kaart te brengen. ‘De risico-inventarisatie vormt een soort afvinklijstje. Maar het proces na de RI&E is vele malen belangrijker.’ Na het invullen van een vragenlijst moet een plan van aanpak volgen. ‘Welke maatregelen neem je om bijvoorbeeld werkstress te verminderen? Hoe verbeter je de werkplekken? Op al dat soort

vragen moet je met een plan komen. De digitale RI&E voor de advocatuur genereert automatisch het plan van aanpak.’

Sommige punten zijn heel makkelijk te verhelpen. Zo stonden de bureaus bij Joosten Advocaten naar buiten gericht. ‘De secretaresses zaten daardoor de hele dag met samengeknepen ogen te werken vanwege het felle licht,’ vertelt Vernooij. De oplossing was heel simpel; de bureaus een kwartslag draaien.

Ook bij andere kantoren die werk hebben gemaakt van de RI&E zijn

de ervaringen positief. ‘Bij ons had de verhuurder al heel veel geregeld, maar we hebben nu wel met de andere huurders in het pand afgesproken dat we binnenkort een ontruimingsoefening gaan houden,’ vertelt Brigitte van Wanrooij van Valegis Advocaten in Den Haag. Ondanks dat er voor haar kantoor maar weinig aandachtspunten naar voren kwamen, is ze blij dat de RI&E er is. ‘Je kunt maar beter voorbereid zijn,’ zegt ze. ‘Als alles goed is, komt het document maar zelden uit de kast.’